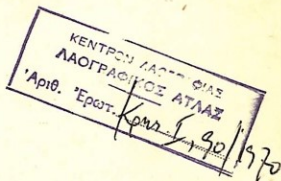

90
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

8-14/12/1969

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Ἀ.β.κ.ύ.ρ.ο.υ*.....
(παιλαιότερον ὄνομα: *Ἀ.β.κ.ύ.ρ.ο.υ*.), Ἐπαρχίας *Σ.φ.α.κ.ί.ω.ι.*
Νομοῦ... *Χ.α.ν.ί.ω.ι.*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Ἰ.κ.α.*
Γ.ε.ω.ρ.γ.ι.α.κ.ή ἐπάγγελμα *Π.δ.Γ.ε.α.*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ἀ.β.κ.ύ.ρ.ο.υ*... *Σ.φ.α.κ.ί.ω.ι.* *Χ.α.ν.ί.ω.ι.*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *4*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Ἰ.κ.δ.ρ.έ.ο.υ*... *Χ.α.τ.ζ.η.δ.α.κ.ή.ς.*
τοῦ... *Γ.ε.ω.ρ.γ.ι.ο.υ*.....
ἡλικία... *70.ετ.* γραμματικαὶ γνώσεις... *ἀσφράμιζοι.*
..... τόπος καταγωγῆς *Ἀ.β.κ.ύ.ρ.ο.υ*.
Σ.φ.α.κ.ί.ω.ι......

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; *Ο.κ.α.μ.ω.ο.ι.*... *διὰ τῆς εὐθορίας*
τῆς ἀρ.τ.... *διὰ τῆς κτηνοτροφίας*.....
Ἐπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; ... *χωριστά*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς τοὺς χωρικοὺς.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ;
καὶ τῆς διατηρεῖ.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

... Συγχρόνως... εἰς... ἀμφοτέρας.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

Ναι : Ὁμοίως... δὲν... εἶχε... ἰδίαν... ἐργασίαν

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Ἐκκλησία... εἶχε... κτήματα... εἰς... αὐτὰ... ..

ἐργάζοντο... ἄτομα.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)

Ἐργάται Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Ὁμοία... μὲ... τῶν... ἀγρῶν... χωριῶν...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ;

Εἰς εἶδος

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγῆταν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἐχρησιμοποιοῦντο... ναι... ἐρχόταν... ..

ἐποχικῶς... ἐξ... ἰδίου... πόσου... ἡμερομίσθιον... εἰς... χρῆμα

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐὰν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Ὁχι.....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

Ἐλάμβανον... μόνον... εἰς... ἡμερικὴν... ..

β) Ἐπῆγγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται... Ναι... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος ;

Με ζωϊκὴν κόπρον (προβάτων)

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας ; ... εὖ ... εἰς ... 1928

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; Πᾶσα ... εὖ ... 1960

σιδηροῦν ... ἄροτρα ... 1962 ... γεωργικαὶ μηχαναὶ

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ ; ...

Μακρότερα, διὰ μικρὰ χωράφια, διὰ γέτερα, διὰ μεγαλύτερα. Ἀπὸ Παιδιά

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Ὁ χερὴν ... 4. ὁ κί ... 7. 10. ἡ γλῆνη
2. 5. 8.
3. Ποδοῖον ... 6. 9. ἡ βαλὴν

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει ;) ... 1964

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... 1967

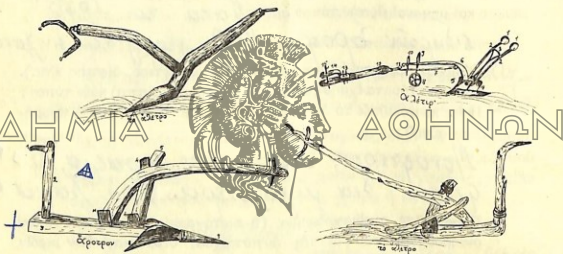
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...1969.....

5) Μηχανή ἀλωνισμού ...1960.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Κατασκευάζεται... ἐν... Παιτιά... Καρπύ-
β.α... Βρέβ.α... κ.λ.α... Κωμοπόλεις..

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποιαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
νιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰκνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ..ὄχ.ερη.....	6. ..σο.β.άρη.....	11.
2.	7. ..ε.γ.ή.ν.α.ι.....	12.
3. ..ω.δ.φ.ρ.ι.....	8. ..γ.τ.ε.ρ.ό.....	13.
4. ..ω.α.ῖ.θ.η.....	9. ..δ.ν.ι.....	14.
5. ..ω.α.ῖ.θ.η.....	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφορῶν τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

ἦτο... μιᾶς... μορφῆς... δι... ὅλων... εἰδῶν...
 τῶν... χωματερῶν...

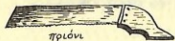
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Διχαλωτὸ καὶ ὀρθὸν... εὐκατασκευασμένη...

6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ξύλου

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδα, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.)...

...ὀρθοειδῆς... ἀριδία... ἀρνάρι...
 ...ξυλοφάϊ...

πριόνι

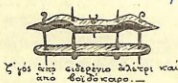
ἀρίδα

ρίνι ἢ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *Βόδια... Εὐαγρία*.....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ;... *Οὐα*.....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ναι... δι. θαρραύητος*.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευλές, πιζεύλια κλπ.).

Ὀνομασ. ἀνωτέρω... 1, 2, Ζευγιά... Σεξί... εκθ... 2

10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Εχ... 2... α*

Τύλα... κοίθετα... ἔνωμένα... μέ... εἰκοκίον

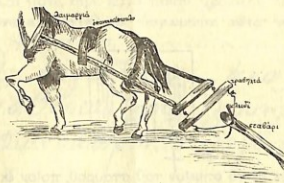
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

Τυκὸ λοῦρα, ... ξυ... εἰκοκίου

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Δὲν γίνεται*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργανον) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

Ποικιλοτε... ὄργωνται... ἄνδρου, ὁ... ἰδιοκτήτης...
 ..πλῆξ... σταθμάρι... ἀγροῦ.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Ἰσραηλικά, .. δεξιμόν. εἰς
 τοὺς μέραται... τοῦ... ἡ... καὶ... εἰς... ἡ... ὄργωνται...
 .. ὄργωνται... ὄργωνται... ὄργωνται... ὄργωνται... ὄργωνται...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
 ..καὶ... ὄργωνται... ὄργωνται... ὄργωνται... ὄργωνται... ὄργωνται...

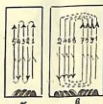
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργανον· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

Καὶ... ὄργωνται... ὄργωνται... ὄργωνται... ὄργωνται... ὄργωνται...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργώνεται... μὲ... αὐλακὰς, καὶ... εὐθ.
... εὐθ. αὐλ. ... γραμμ. ἡ κ.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῇσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σποριάς, ντάμις, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

Ἡ σπορὰ... ἐγίνετο... καὶ... γίνεται...
... εὐθ. λωρίδας... (εὐθ. σποριάς)

Πῶς ἐχωρίζετο ἢ λωρίς (ἢ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ;

Μὲ... μίαν... αὐλακίδα.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῇσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ... καὶ... ὠ. αὐλακ.

... εὐθ. αὐλ. ... εὐθ. αὐλ. ... εὐθ. αὐλ. ...
... αὐλακὴν, μὲ... τὰ... ὑνί... ὠ. αὐλακ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

Εἰ... ὅροι... καὶ... ὀργώνονται.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

1-2... ὀργώματα... ἀναζόχων...
τῆς... διαδέξεως... τοῦ... ἰδιαίτητου, μακά
καὶ... φθινοκώπων... ἐξέχοντο... μαζουρ
χιόι.....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

2... ὀργώματα... μακά... καὶ... φθινοκώπων...
ἀκρόγυια... ὡς... μαζουρ...
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρ-
νάταυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Εἰ... ἡλικίας... δέκ... ἐξένετο... ἀγροκώπων...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχὴν; 1-2... δ.λ. ὅροι... καὶ... εἰδη... μακά... καὶ... φθινόω.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Εἰ... δισάκι... (βουρχιάρι).....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρί-
ζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ
τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρὰν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

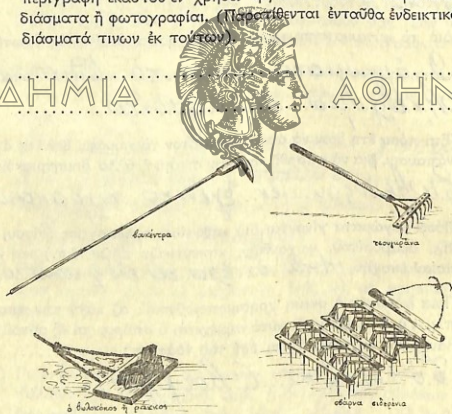
Ὁ... καιθορισμός... ἐγένετο... μὲ... τοῦ...
β. καιθέρει... τοῦ... χειρ. ραῦ.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

Και... μὲ... τῆς... β. καιρίδα.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

.. *μια μ. α. 1*... *δ. 1. α. 1*... *δυναμική*... *γ. 1. κ.*.....

.. *τ. 6. α. 1. α.*... *δ. 1. α. 1*... *μαζ. α. 1. κ.*... *γ. 1. κ.*.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

*Μόνον... δ... υἱός... τοῦ... ζευγαί... ἐ. α. κ...
ἐ. κ. η.,... ν. α. 1... δύναται...*.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

*τ. α. 1... χωράφια... τοῦ... ὀσπρίων...
... α. 1... μαζ. α. 1. κ. 1... ἡ... ὀσπρίων... α. 1...
... μαζ. α. 1. κ. 1... ὀσπρίων... α. 1... ὀσπρίων...*

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

*τ. α. 1... χωράφια... α. 1... ὀσπρίων...
... α. 1... ὀσπρίων... α. 1... ὀσπρίων...*

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

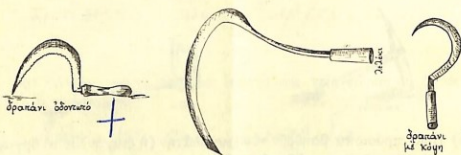
*Π. ρ. ὀ... α. 1... 1920... ὀσπρίων...
... α. 1... α. 1... α. 1... α. 1... α. 1...*

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

Καὶ... διακριὰ περὶ... τοῦ... ἑξῆς.
οὐ... ὡς ἐστὶν... ἔχον... τὸ δὲ βέβαιον.

Ἐὰν ᾦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρῆσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

...Εκός...είδους...δρεπάνια...ύψηλρον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Με δρέπανα ή με ποια άλλα εργαλεία (π.χ. κότσες) θερίζονται (ή θερίζονται) τα χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Με δρέπανα*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

... 'Ο βασιλεύς

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Ηχο. ματαβιευ. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. Ω. 618. 6. κ. ε. ρ. ε. ρ. ο. δ. κ. ε. τ. ε. β. κ. ο. π. ε. ρ. ο. δ. ο. ρ. α.

- 5) Ποίος κατασκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά εργαλεία· (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ά.) *Τεχνίται... ἐκ... Παικιδ... ἢ... ἐκ...
Βρώσει... ἀφ' οὗ/σου...*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) *Σ. Παικιδ... ἐκ... ἐκ...
ἐκ... τροφῶν... ζώων...*

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἑθερίζοντο (ἢ ἑθερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ.
Περὶ τοῦ... οὐδ' ἐκείν' ἀπὸ τοῦ ἐδάφους,

- 2) Οί στάχτες που έμεναν (ή μένουν) εις το χωράφι μαζί με την ρίζαν
μετά τον θερισμόν πώς έλέγοντο (ή πώς λέγονται).

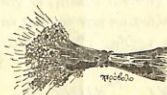
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς,
πίσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; *Τὸν χερόβολον θειρα-*
γραμβάνει... ὁ... ἰδιοχέρης καὶ τοῦ χω-
ραξιοῦ.....

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρὲς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σαχνύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..το σῶμα σου.. πονηρὰ ὁμοῦ, ..δὲ καὶ
..ἐν τῷ σῶμα σου.. τὰ ..κατὰ τὴν φύσιν σου.. ἐν
..τῷ σῶμα σου.. μετὰ τὴν φύσιν σου.. ὅπως κ.λ.π.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.....

.....*ἀγκαλιές*.....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *Συγῆ. θ. α. λ. ...*

... γ. υ. κ. αὐ. κ. ε. ... θ. α. λ. ... δ. α. ἡ. ρ. ο. κ. ... β. ἰ. δ. ι. κ. α. ι.
... θ. ε. ρ. ι. α. τ. αῖ. ... μ. ὀ. ν. ο. ... ἑ. ρ. γ. ὀ. τ. α. ι. ... ἡ. μ. τ. αὐ.
... ἰ. δ. ἰ. ο. υ. ... μ. ἑ. ρ. α. ν. ... θ. ε. ρ. ρ. ε. γ. ὀ. τ. ε. ν. ο. ι. ...

2) Πώς ἡμῖνον οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀπακοπὴν (ξεκαπής). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *ἡ. μ. εἰ. θ. ο. κ. τ. α.*

μ. εἰ. ... ἡ. μ. ε. ρ. ο. μ. ἰ. ε. θ. ι. ο. κ. ... εἰ. ... θ. ρ. ἡ. ρ. α. ...
... μ. ε. τ. α. ... ὠ. α. ρ. ο. χ. ἡ. ... φα. γ. η. τ. ο. υ. ...

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λυντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

... εἰ. ι. ... χ. εἰ. ρ. α. υ. ... ἑ. ε. ε. ρ. ο. ι. ... χ. ὀ. κ. ι. α. ι. ...
... ὠ. α. ρ. ο. χ. ἡ. ... ὠ. α. ρ. ο. χ. ἡ. ... ὠ. α. ρ. ο. χ. ἡ. ...
... ὠ. α. ρ. ο. χ. ἡ. ... ὠ. α. ρ. ο. χ. ἡ. ... ὠ. α. ρ. ο. χ. ἡ. ...
... ὠ. α. ρ. ο. χ. ἡ. ... ὠ. α. ρ. ο. χ. ἡ. ... ὠ. α. ρ. ο. χ. ἡ. ...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Συκὴ θω. ... ἢ ... ἔρχαια... ἢ ἔρχι... ἀπὸ
θεοῦ... ἀνεξαρτήτως... ἢ φερμένης

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμόν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

ἔτραγουδοῦσαν... διότι...
τραγούδια... ὅτι... εἰδικὰ... χι...
τὸν... θερισμόν...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶσιμον.

ὅτι... ἀπὸ... ἀπὸ...
τῆς... τοῦ...
ὅτι... μερικὰ...
τὸ... ἀπὸ...
εἰς...
...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύν.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ὅτι... ἀπὸ...
γίνου... δεμάτια...
ἡμέρας...
καὶ...
...

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν...

δεμάτια... ἔδεκε... δ... ἰδίῳ. χεριέ. παῦ
 χωρεῖσιν... δ... μετεφέρει... παλαιῶ
 συγγενή. πα... διὰ... τὸ δέσιμον.
 ἐχρησιμοποιεῖτο... ἀπὸ... ὠρίσ.
 εἰς... δ... ἐχρη-
 μοποιεῖτο... ἐργαλεῖον...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΛΛΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

ἡ. γ. ἡ. α. α. α. α. εἰς... ἰδίῳ... δ... εἰς...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

φωτογραφίας) Ὀ.των... ἐξηραίνετο, ... ε.δ...
 ἔδεκαν... ἐλ. δεμ. α. ι. α... μ. ε... ε. β. ρ. μ. α...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. *Ζα...*

*δεματία μετεφέροντο... ἐλ... ἀγῶνι...
 μέ... γῶν, ... αὐτῶν... ὅκον, ... ἰσροί...
 ἀγῶνι. ὁ μόν...*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεματία. Εἰς τινος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; *... Ζα...*

*... Θεμωκία... Ζα... ἀγῶνι... εἰ...
 ... σωρόν...*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι;

ἡνέκαθεν... ὕψι... ἀγῶνι...

- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν;

*ἔξω... τοῦ... χωρίου... ἔξω... τοῦ...
 ... αὐτοῦ...*

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

β.δ... ἀγρῶνι... ἀνέγει... εἰς... μίαν... φέρον
...οἰκογένειαν.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *ἄρχεται*
αὐτὸ... ἰούριον... λήγει... ἔχουσαν.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Χωματάλωνο.....

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)..*καθαρίζοι... αὐτὸν... καὶ*

ἐπαλείψει... τοῦ... δαπέδου... διὰ
μύρου... βοῶν καὶ... ἀχύρων...

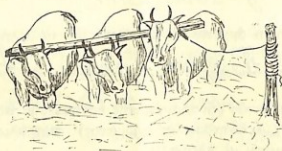
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;...*ὁρίζεται*

καὶ... ἡμέρη... ὁρίζεται... ἡμέρας
καὶ... ὥρα.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Θ.ε.ν... εὐαίρχει... ἀγρωτόεσσι...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησην τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ἐξελικτός στυλός, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηχερός,
στρούλουρος, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. *Πα-*

*λαιότερον... ἀγρωτοεσσι... εὐαίρχει...
εὐαίρχει... εὐαίρχει... εὐαίρχει...
εὐαίρχει... εὐαίρχει... εὐαίρχει...
εὐαίρχει... εὐαίρχει... εὐαίρχει...*

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλός εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

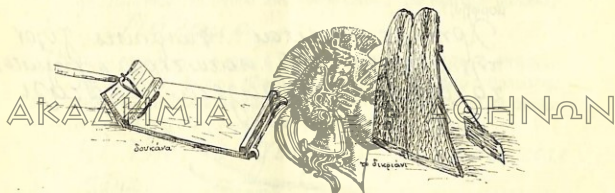
τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

.....

.....

.....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνη, δικρίανι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

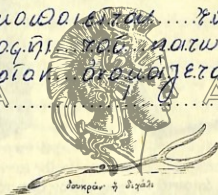
Μοι... π.ρ.η.61-
 μο.ω.οι.ε.τ.7.οι... ε.μ.η.δ.ε.υ.ρ.α.γ... ἡ.τ.ο.ι... δ.ο.ο
 β.οι.β.ι.δ.ε.ε... ε.κ.ω.μ.ε.ν.οι... δ.ι.ο.ι.ε.τ.δ.ε.ε.ω.ι
 1,50x.50εκ.ω.ε.ρ.ι.ω.ο.υ... τ.ο.κ.π.ρ.ο.μ.η.θ.ε.υ.α.κ.τ.α.ι
 'ε.μ... θ.α.ν.ι.ω.κ... μ.ο.ι... π.ρ.η.61μο.ω.οι.ε.τ.7.οι
 δ.ι... δ.γ.οι... ι.ε.κ... θ.ε.κ.ε.ι... τ.α... θ.ε.κ.ε.ι.η.μ.ο.ι.α.ι

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;

Ὁ...ἀλμυκισμός...ἀρχίζει...μέ...τὴν...ἀλμυκισμὸν...
καρπὸν...τοῦ...ἡλίου... (μορφοποιεῖ)...
καὶ...τελειώνει...μέ...τὴν...δύσιν...τοῦ...

- 12) Ποῖα ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Χρησιμοποιεῖται...ξυλὸν...
τῆς...μορφῆς...καὶ...μοιων...
τὸ...δικοῦλι...ἀποκαλεῖται...τοῦ...
ΔΟΥΚΡΑΝΙ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μέ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ;

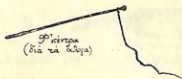
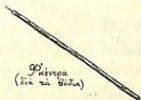
Νοὶ...ρίπτει...ἐντὸς...στάχους...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχού
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Διότι...τοῦ...βουκέντρι...τοῦ...
εἶται...ἀποκαλεῖται...βουκέντρι...
εἰς...τοῦ...βουκέντρι...
εἰς...τοῦ...βουκέντρι...

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Δούλα ἡναιστρωσι τοῦ καιροῦ.
Σέστη... ἑδοῦρει... περὶ... ὁμιλῶν... ὁργίζου.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Μάλαμα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Ὁ ἴδιος... ὁ γεωργός... με' ἰδικὰ του ζῶα

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Κοπανισμοῦ... ὡς... μι. κραί... ὡς... ὁ...
... και... ρ... θ... ι...
... και... ρ... θ... ι...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; (Ὁ κόπανος ἐλέγετο ὡς... κατεσκευάζετο... ξύλου...
... και... ρ... θ... ι...
... και... ρ... θ... ι...
... και... ρ... θ... ι...

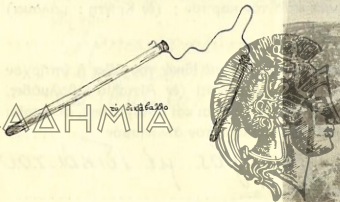
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.). *Εἰς τὴν αὐλὴν... Μόνον διὰ
 τὰ κ. εἶτα, ἐδάσιον, ὁρρωρίζον. διὰ καίσαρον χόνδρον*

κόπανος εὐρογυλός

ξύλον κομμογυλὸς διὰ τὸ κοπάνημα
 μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
 Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν ;

Μόνον... εὐρά... τῶν... μελῶν... ὅτι... ἀμφοτε-
ρείων...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

ἡμ. ἐλθεῖν... ἰδοὶ τοῦ... ἐδοίχουσιν...
 ἡμ. α... ἐτρώμεν... τῇ... ἡμέρᾳ...

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;.....

ἔτραχαν δὲ οὐκ ὄντα... ἰαί γὰρ οἱ... τραχύνει
ἔτρεχον... ρυθμικά... ἡ... ἔστιν... ἔωσαν

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) . . . *Boizid. 20. 1966*

ψατε τον τροπον λειτουργίας αυτής) ... 201.241... 20... 1.990.
 2.την... 1.990.241.241... 201.241... 20... 1.990.
 β'. Δίχτυμα

β'. Δίχνησμα

- 1) Πώς λέγονται οι άλωνισμένοι στάχυες, ετοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *ωρομοτρετο... μοτρετο*

...καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... ὡς ἔμοιγε... μὴ δαίμων
...ἔχωρένεο... μετὰ τὸ δρῆναι... πᾶσι μὴ
...μὴ σὺ... βιόουσαι...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίκνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο.

Ο. βωροί. εἶχε
εὐχῆμα... εὐραχχῆρον. εἶ. τὸ. μέσον. ἑμαρῶν.
κετὸ. ἐχρησρόν. γόρτον. (ἀχχέραιμοι). διὰ. καὶ
δείκη. τὸν. μαρῶν. καὶ. αὐτῶν. καὶ. τὸ. θρινάκι,
μέ. τῶν. εὐχῆκ. καὶ. γυάκ. δ. μαρῶν. εἶ. τὸ. ἔργον.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

θρινάκι..... ὅμως. τοῦ. εὐχῆματος. καὶ.
ζωτέρω.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

καὶ... ὁ... ἄνδρας... καὶ... ἡ... γυναῖκα...
εὐχρησῶν... -.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

ὁ. αὐτῶν. τ. αὐτῶν... μαρῶν... τ. αὐτῶν...
... τ. αὐτῶν... ἀπὸ... τ. αὐτῶν... καὶ... ὁ...
... ὁ... εἶ. εἰδικ. ὁ... ὁ... ὁ... ὁ...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἂν πτέρω, ἁλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

.....

- 6) Ἄφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Διὰ....τῆς....ἐργασίας...τοῦ...βαθίσματος.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλιό δερμάτινο

κοδρος ἢ ἀρυλογοί

δριμόνι

νων μὲ ὁπὰς διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ, παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *Η. ἐργασία... αὐτὴ*

*χίνεται... ὑπὸ... χυκαμικῶν... με... βόλιντροι
ἐκὸς... ζυμωτοῦ... ἤτοι... εὐροχόχου... με
μουθμένα... διοίεζον...*

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; *ὁ σωρὸς... σωρεύεται*

*μέ το... φτυάρι... τοῦ... γεωργοῦ... ἐκ... εὐνε-
χεται... χαράσσεται... σταυρὸς... με... το...
θρινάκι... καὶ... εὐροχόχου... τοῦ... εὐροῦ
εὐνεχῶς... ὑπὸ... χυκαμικῶν...*

- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

*Ὄταν... ξεχειλῶν... ἢ... ὄρη... ἐργασία... δι-
χωνίσματος... καὶ... χιχνίσματος... δ... ἰδιο-
χτήτης... παρὰ... θέτει... θεῖμα... εὐ... τὸν... ὡσεὶ
καθίστανται... γίγναι... καὶ... ἐκ... εὐνεχῶς... κραιναδοῖν*

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Τὸ... ἀγυρα... δοκοθι κείν-
νο... εἰ... ἀγερῶνα... ἀ... δοκοῖσι... εὐρίβου-
το... εἰ... ἀγ... ἀνίαν... τοῦ χειρροῦ...*

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετὰ τὸ... ἀγῶκισμα...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

*δοκοθετεῖται... εἰ... εἰκονοστάσιον... ἀπὸ
σταχύων...*

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται,
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Πλεκτὴ... ὑαί-
τεροκ. ἀνομα... ἀγῶκισμα... ὑαί... ἐν... ἀρ...
διὰ τὰ ἀροαῖα... ὁ θεὸς τὰ δημητριακά...*

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Μάρον... μετὰ τὸ Πάσχα...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

*Τὸ Μ. Σάββατον, ὥραν... 12^η... νυχτερινήν
εἰ... τὸ... ἀροαῖα... ἡμ... εἰ... ἀρ...*

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

... φωτιὰ... τοῦ... ἀούδου.....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;

... κήρυκοι... ἡλικιωμένοι.....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; *Αὐ ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

... τοῦ... δουδίου... τοῦ μεταξέραν...
... τοῦ... βουκοῦ... ἐξ... ὄρου... τοῦ νόθου...

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

... τοῦ... δέκου... ἐν... ἀχμαζιέ... καὶ
... τοῦ... κουβαζέ... ἐραβώντα...
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχῆς, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Ἐκθεσις περὶ τοῦ γεωργικοῦ βίου καὶ

τῶν θυρῶν ἀπὸ καὶ μετὰ τοῦ 1920.

Εἰς εὐσεβίου-Σφαίων

Ἐσθάρω ἐν τὰ λευκὰ ὄρη τοῦ Νομοῦ Χαρίων καὶ ἐν ὕψει
720 μέτρων, παρὲς ὄρεϊάτης δὲν μπορεῖ νὰ μὴ σταμα-
τήσῃ, γὰρ τὰ δαυμάκη τὸ θαύρασμα σοῦ ζανόχεται
μωροῦτά του. Ἔτσι ἔτσι μαγικὸν ἐνδυσεμὸν τῆς ἀρχαίας
ὁμορφίᾳ τῶν βουκῶν σοῦ ἐγγώνονται ὁδοῦρα, μέτρη
ἡμέρη ὁμορφίᾳ τοῦ νόμου καὶ τῶν βουκῶν σοῦ ὁ
ἐγγώνονται ἀνάμεινα εἰς αὐτὰ.

Ἡ πρώτη πατέρα βραυοῦρα σοῦ δὲ ἐνκατήγη ἐπὶ δρό-
μο τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου δὲ μάτρη δὴν εἶναι τ' ἑκὸ
σοῦ τῆς γεωργίας Σφαίων.

Ἡ δὲ ἀνὰ ὁδοῦρα κατὰ δὴν τῆς πατρίδος τοῦ χωρίου καὶ
ἀμυγνὴ ἀνδρὶν ἐνδερηάται καὶ γάραι. Γιατὶ ὁ ἄνθρω-
πὸς γεωργὸς εἶναι ριζωμένος ἐν τῷ δένδρῳ ἐπὶ
νόμῳ του καὶ τὰ ἀντάρια ἐπὶ βουκῶν του.

Ἐκαστὸς μετὰ τὸν νόμῳ του καὶ μετὰ ἐκκορ-
γῆται καὶ τὸ αἷμα του γι' αὐτὸν καὶ γὰρ τῆς τιμῆς
του--

Καθισμένοι ἀναστυκὰ ἐσθάρω ἐπὶ μάτρη γεωργίας
του, καὶ τὸ ἀπὸ τῆς βουκῶν τοῦ χωρίου καὶ βουκῶν του
ὁ γέρος ἄνθρωπος δέχεται μετὰ ἀντάρια καὶ ἐνδερ-
ηάται τὰ μὲτρη γὰρ τῆς πατρίδος γεωργίας του γι-
νεται ἔτσι τυχάρῳ, καὶ ὄχι γε.

Ἐσθάρω οὕτω καὶ εἶμαστε βουκοὶ καὶ γεωργοί. Τὸ
αἷμα καὶ βόσκονται ἐπὶ μετὰ τοῦ βουκοῦ καὶ ἐπὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

βραδύς τώχα θα έτοιμα είμαι για γυναι. Εξήρνια
 το αγέρι, το γυρό, το βουρξιά με το ιωόρο, το
 σκαώτι, η είταα. Έρριχται και μωόρικο γαί-
 των βουγιών για τώχουτε δώταμη. Μωόρετ πώτα
 τώδεζε γιάτμη ή μάρωμα και τώγιατμη
 τώ έργατεια μου δέ γείωουν από πατένα γερ-
 υό ιωίτι. Σινωάρι, βάρια και γυρογ-
 Γιατί δέν είχαμε στο χωριό πατένα μάτρωα μου
 τώ γιάτμη αγέριαι. Τώ αγοράωμε από τώ γαί-
 ή τή βρύει, και ήτανε σούρου το ίδιο ερίδι.
 Κατω έχε ένα γύρο γοτρώ μου το γέχαμε ιωόρα.
 Σινέ αιώτω ήτανε καρμύτα ή όχηρ, τώ ιωαί-
 και τώ σταβάρι. Ηθώτω στο σταβάρι ήτανε ένα
 όλο μικρό γύρο ή σήτα. Σήν έμωρ στο ιωόρα
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΝΑ ΑΠΤΕΡΟ ΜΟΝΕΡΟ ΤΟ ΤΩΤΟ ΕΧΕΙ
 για δέν χωράει με τήν άρμωτμη.
 Ο γυρός ώζι ήτανε γύρο γοτρώ και βαρύ πού
 τώ είχαμε αιώτω στο ώζι. Σινέ εγεραιώταμε
 τώ αγέρι με ένα σκαί μου τώ γέχαμε γυρόζουρα.
 Ο γυρός είχε και 4 γύρα ίσια τώ γευζιά πού
 μωόρικαι στο γαί- τώ βουγιών και τώ δένωμε
 αιώ κατω με σκαί.
 Τήν όλην μέρα τώ μοζαί-ό εγόρτζωα τώ ιωά.
 μια έσταα, εγεραιώτα και έγεντα τώ βούγια.
 Έρριχται τώ γυρό στο γαί- αιώτω (στο γκαί-)
 έότα κατω τώ, ιωάχου μου ερεμότζαν στο
 γευζιά με αιώτ έότα τώ γυρόζουρα, στο μέρα
 τώ των βουγιών και τήν όχηρ, τώ μωόρδενσ εγ-
 ήτα και τώιατα για τώ τώ μοζαί-ό.

Τό ότι έβγαλε αβδακιάς βαδίει και από τό άδύνατο
κι όταν πούνησανα στην ύψη του χωράφιου έχόριζα και
έβγαλα άλλή αβδακιά ειμή ειμή στην άρση.

Όταν πτεγέλωτα μία δουρίδα έβγαλα μία ωγιά βαδιά
αβδακιά και έχωριζα τη μία δουρίδα από την άλλη
ήμια έβγαλε γήματα γή γήματος τό άδύνατο μου, έ-
δα τό χυό μου ειμή και με τό εκκωδίζι τό και
θαριζι. Με τη μπαρίδα άπό της ίσως τό χωράφι
άπό τει βύθους. Προτού γενή η βωορά τούνανα τό
χωράφι μία δύο φορές καζουριά τό άρωτοβρίσε
ήβωαρο χιά τό γεμουραειν διτάχμεα ωγίες και
γιατί ήμουναι γωχός κι άπό κει ωρίμενα τό γήμα.

Ετόν κάμωω μέσα έχομε και ωορρους ήμουναι με τη
ωορρικά ωορριών γοχίαν χιά έχει νερό και ωορίμα
ΑΡΧΗΜΑΤΑ άδαν ήσαν τού άνοίξαντα ήμουναι
ωηχάδια και βρήκαμε τό νερό. Πριν άπό τότ γοχί-
αμε μόνο άνωδρεω πατατες κι αβδακιά. Τώρα έχομε
ωορρή πατατες. Όποι σι γεωρχει ήτι γοχίουν τό ήδυν
και την βράζουν ήζονετο, με τό άδύνατο τους.

Προτού γοχίωμε τό ηηωορρικά ήκομε 2 φορές τό
χωράφι άνάχυμα, γή τό εμάβομε άμα έταν μικρό.
Με τη τείωα όταν η γής έταν μαλακή και με τόν
μασινό στη δύνατη χη.

Όταν έρωαρε ο Μόιος - τούτοι ήρίζαμε μία μέρα, ευ-
τηδυ άπό δευτέρα και έδερίζαμε τό εωαρημωας
έχίριζε τό χωράφι άντρες και γυναίκες. Τό έδριεματό
ήμουναι μόνο γυναίκες. Με χάντια στο χίρια άπό
αχίτι ήάζτες, γωβήρες βήιχα με την ωοδιά τους, έ-
ρε τό άτάχια με τό άρεωάνια νεωρε. Με τό
εωάνι αυτό ωού ήτανε ηαμωυηωτό, άδονηωτό

με γυμναστική χερσάκι έβγαζε τὰ εσάχνα ἐν ὕψος 20
 πότσου πᾶνω καὶ κάτω, καὶ καίκανε χερόβοζα. ἦντο
 τ' ἀγῆτανε ἐπὶ τῶσου. Ὁ ἀδελφικὸς τοῦ χειραγίου
 ἐχύριζε τὰ χερσάκι, ἔδωκε τὰ χερόβοζα, καὶ βάζει
 ὁδοὶ μαζί καὶ τῶματε ἀχμαδίες. Ἐβάζει εσάχνα
 τὰ ὅσιντο κεφάλια ρίτες, ρίτες κεφάλια.
 Ἐβίρηκε ἑκὶ δύο-τρεῖς ἡμέρες τὰ τὰ ὅλην ὁ ἦντο
 κι ὁδοὶς τῶματε δειμάτια καὶ ἔβλεπε μὲ τὸ ὦρ
 ἀσπρὰ εσάχνα. Ἐὰ δειμάτια τῶρηκε ὅλην ἐπὶ τῶ
 ὦν ὡς πᾶν ὦρα τοῦ ἀδελφικοῦ.

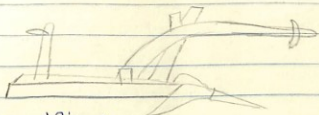
ἤλλα ἤνα γὰρ, καὶ γυνὲς γινώσκουσι ὅτι δὲ γέ-
 γοται· βραχύνει ἐσθλὴδες γὰρ εὐθέραι δὲν ἔχο-
 με ἄλλα γέλασε διὰ τὴν ἐργασίαν εὐθέραι
 καὶ βραχύνει ἀεὶ. βραχύνει τὸ σῶμα, πρὸς
 τοῦτο τὸ βραχύνει. Μετὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ἐν-
 ῥύσην καὶ τὴν ἐνῥύσην καὶ τὴν ἐνῥύσην καὶ τὴν ἐνῥύσην
 τὴν ἐνῥύσην καὶ τὴν ἐνῥύσην καὶ τὴν ἐνῥύσην καὶ τὴν ἐνῥύσην

Εὰν ὁμοι ἐκτελέσῃς ὁδοὺς. Ἡ περιεργὴ μὴ
τῇ σοφίᾳ ἦρθε καὶ αὐτὸς χρόνιος τὰς ἐργασίας
τῶν καὶ τοῦ χρόνου καὶ καὶ καὶ.

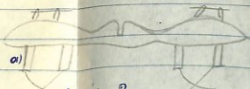
αφ' ης ἐκτελείται τὸ θεῖον ἔργον τὸ θεῖον ἔργον
Κουβαλοῦμεν τὰ βιβλία μὲν τὰ χαλκοῦρα
στ' ἀγῶνα καὶ τὰ ἡμέτερον μετὰ τοὺς ἑσπεροὺς
θεωροῦμεν - τὰ ἀγῶνα ἔργον ἡμετέριον ἐργον
καὶ, μέγα ἐστὶν ἡμετέρον ἔργον. Προσὸν τ' ἔργον
ἐστὶν τὸ θεῖον ἔργον ἐκτελείται τ' ἀγῶνα μὲν κα-
τὰ τὴν βουλήν καὶ ἄλλα καὶ ἐκτελείται τὸ
θεῖον καὶ τὰ κατὰ τὴν βουλήν. Ὑπερὶ ἀγῶνα
τὸ ἐκτελείται, ἐκτελείται τὸ θεῖον καὶ τὸ θεῖον μὲν
τὸ θεῖον τὸν ἴδιον ἴδιον ἔργον καὶ τὸ θεῖον.

Το είναι το δέντρο μαζί στο νεράκι και το
 κομμάτιντε διότι ο δέντρον. Πιο παλιό δεν
 είχαμε μήτε γυα, μόνο ο ίδιος ο χειρρός με και
 ο δέντρο που έφτιαξε ες αλήτη και αχώνευ. Επεί-
 τατε διαφέρουν για τον ήλιο και διαμορφώσε
 στο νεράκι. Αλλά εργαζόμενοι ες αλήθεια. Μαζαί-
 μαστε ες αλήτη παρτα, τρώγαμε ωγαμε, εργαζο-
 ύμαστε και αχώνευ ένα ένα και ναίει αή-
 δούδα του. Ύστερα από χρόνια εβάγαμε ες
 αλήτη και το βυζύριο. Ήτος είναι δύο βαλίδες
 εκωμένες 1,50x50 μέτω πάνω από έχετε από κα-
 τω βαλαμάνια και πάνω χρίστρο το σταύρο.
 Επάνω κείνεται ο χειρρός και δουλεύει ωγίο γεωο-
 ραίσα. Μί το τρώσας, και είναι ένα ζύγο δίχα
ΚΑΔΑΡΙΑ και δίχα τα σταύρα για κα-
 χερούσε ένα.

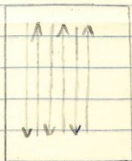
Το παλαιόμα δεν αντιδράει και. Κουανίσαμε παρ-
 γορά κομμάτι ροβόδια και δύο σταύρα για χόντρο.
 Κείδε ωγίο έχει και τον πόδα του και είναι
 εστρογγυλοί και αχώνευ, κομμάτι δύν, το αχώνι-
 ήσαν κείδε γορά και εργαζόμενοι το αχώνιμα ένα κα-
 νήσας το αχώνιμα με το θρινόκι, και την πα-
 ραύρα και έκαναμε ένα μεγάλο αχώνι εστρογγυλό.
 Ζητή πορτα που παρφαίνουμε ένα αχώνιμα για
 τον παρτα (γιατί είναι παρτα χόντρο) και ένα θρινόκι.
 Και κείνεται το σταύρο μας το γαύο ο αχώνι και
 παρτα στο όγος του θρινόκιου.
 Ύστερα έρχετο το αχώνιμα με το θρινόκι.
 Τελευταίο έβαζαμε τον παρτα με ένα βόγιο
 ή γεωργία από το παρτα.

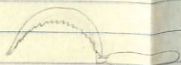
Σύλινος αλέτρι 1

Σύλινος 2

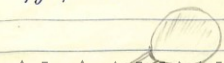

Τρίσσοι
ὀργάνιστος 3

δρεωάρι 4

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ συλλογή αὐτή γράφεται ἀπὸ 8-14 Δεκεμβρίου 1969

Ἰννα Βαλκαράκη Θεσσαλονίκη